

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI

Illum L-Erbgha, 26 ta' Marzu, 2025

Numru 8

Appell Nru. 60/2024

Edward Howell, Joseph Cini, Joseph Mizzi, Elizabeth Mizzi

vs

**L-Awtorita' tal-Ippjanar u
I-kjamat in kawza Thomas Grech**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell tat-terzi tat-30 ta' Ottubru 2024 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tal-10 ta' Ottubru 2024 li biha laqa' limitatament l-appell tat-terzi pero approva l-hrug tal-permess bil-modifika minnu imposta għal PA6814/22 'to demolish existing structures, to excavate and to construct 11 residential units with underlying garages. To construct 2 pools, f'Għarb;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottommettiet li l-appell għandu jigi michud u d-decizjoni tat-Tribunal konfermata;

Rat ir-risposta tal-applikant li wkoll issottometta li l-appell għandu jigi michud;

Rat l-atti kollha;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tghid hekk:

Ikkunsidra:

Illi dan l-appell ġie ntavolat min terzi kontra l-approvazzjoni ta' permess tal-iżvilupp sabiex jiġu mwaqqa strutturi eżistenti, skavar u l-iżvilupp ta' ħdax (11)-il appartament sovrastanti livell garaxxijiet. Il-proposta tħalli wkoll l-iżvilupp ta' żewġ pixxini fi Triq Karmni Grima fil-lokalita' tal-Għar.

Illi permezz tal-appell odjern, l-appellant qiegħdin iressqu s-segwenti aggravji:

1. Illi l-permess jonqos milli jkun konformi mal-provvedimenti tal-Pjan Lokali kif determinati bil-Mappa 14.3-C. In oltre, l-proposta hija fi ksur tan-numru ta' livelli permessibli u aplikazzjoni skorretta tal-policy P35.
2. Illi saret applikazzjoni skorretta tal-policy P6, u li l-iżvilupp odjern ser jirriżulta dominanza fl-streetescape tal-UCA u jimpedixxi fuq l-amenita' tal-ġonna fiż-Żona ta' Konservazzjoni Urbana (UCA), u dana fi ksur dirett tal-policy imsemmija.
3. Illi kien hemm nuqqas ta' kunsiderazzjoni tal-provvedimenti tal-policies P27 u P42 tal-Linja Gwida DC15.
4. Illi l-iżvilupp ta' ħames (5) livelli ser jimpedixxi fuq l-viżwal u l-integrita' storika ta' mitħnaskedata fl-Grad1 u dana fi ksur tal-UCO7.
5. Illi l-iżvilupp huwa fi ksur tal-Objettiv Tematiku 8.7 u l-Objettivi Urban 2.4 u 3.6 tali-SPED.
6. Illi hemm ksur tal-Artikolu 72(2) tal-Kap. 552 stante illi sar dismissal mhux ġustifikata tal-policies prevalent tal-ippjanar kif ukoll nuqqas ta' kunsiderazzjoni tat-ħassib validu talkonsulent espert.

Illi b'risposta għar-rikors promotur, l-Awtorita' ssostni illi, l-Kummissjoni hija marbuta li tagħmel analizi sħiha fuq il-proposta hekk kif mitlub mil-Artikolu 72(2) tal-Kap 552 kif ukoll skont il-Policy P1 tal-Linja Gwida DC15. Minn eżami tal-pjanti sottomessi l-Awtorita' tħid illi jirriżulta illi l-proposta odjerna ssegwi l-istess prinċipiċi dwar l-ġholi addottati fil-madwar inkluż applikazzjonijiet riċenti PA8450/19, PA661/21, PA4637/19 u PA0410/17 li jinsabu kemm biswit kif ukoll fil-madwar tas-sit odjern. Dawn il-koll kienu approvati u eseġwiti b'ġholi ta' 16.30m. Jissuċċidi illi l-proposta suġġetta għal dan l-appell isegwi l-ġħolli hekk kif kontemplat, interpretat u kommess għal-din iż-żon. L-aggravju tal-appellant huwa msejjes fuq preżunzjonijiet żbaljati u dan għaliex l-argument tal-appellant jibbaża fuq l-Local Plans Interpretation Document li huwa dokument ta' kjarifiċi għal diffiċċi kif id-dokument qatt ma jista jittieħed bħala policy separta kif qiegħdin jaleggaw l-appellant. Dan ifisser illi fil-proċess tal-applikazzjoni l-Awtoritá tal-ippjanar kienet obbligata tagħmel l-analizi tagħha skont kif mitlub mill-liġgijiet u l-policies viġenti li primarjament tinsab fil-Linja Gwida tad-DC15. Flistess dokument tad-DC15 l-Annex 2 hija spjegata permezz tal-policy P35 li tispjega fiddettal x'jista' jsir fl-ġħolli kontemplat fil-pjan lokali. Għalhekk l-aggravju tal-appellant m'għandux sostenn fl-applikazzjoni tal-policies viġenti u għalhekk għandu jiġi skartat. In oltre, l-aggravju tal-appellant huwa msejjes fuq preżunzjonijiet żbaljati u dan għaliex l-Awtoritá għamlet interpretazzjoni korretta għal dak stabbilit fil-pjan lokali permezz ta' Mappa 14.3-C tal-Pjan Lokali għal Ghawdex u Kemmuna. Illi hekk kif provdut fl-Annex2 u spjegat permezz ta' policy P35, l-ġħolli massimu tal-binja jiġi transmess fi 16.30 metri. Minn eżami tal-pjanti kunsidrati fil-proċess tal-applikazzjoni huwa ampjament ċar illi l-ġħolli tal-binja kien qiegħed isegwi dak li jiprospetta id-DC15 permezz tal-policy P35.

Illi b'raba mat-tieni aggravju fejn l-appellant jagħmlu referenza għal fatt illi Triq il-Karmni Grima taqleb minn żona pjuttost moderna għal żona UCA. Huwa f'dan l-ambitu li tiskatta l-policy dwar sitwazzjonijiet tranžitorji li hekk kif jirriżulta mill-pjanti approvati ġew applikati bl-aħjar mod għas-sit odjern. L-Awtoritá tal-ippjanar issostni illi fiċ-ċirkostanzi partikolari tas-sit, l-proposta kellha tilhaq tranžizzjoni bejn il-potenzjali li għaż-żon-ġa UCA bil-faċċata fuq Triq Karmni Grima u l-bini modern li jinsab bisvit is-sit. Għalhekk jissuċċidi illi dak magħdud mill-appellant ma għandu l-ebda rilevanza u dan propju għal-fatt li l-binnejt fiż-żon-ġa ta' konservazzjoni urbana jinstabu ferm lill-hin mis-sit odjern u għalhekk il-policies

dwar tranžizzjoni kellha wkoll tieħu fil-konsiderazzjoni li l-art biswit is-sit mertu tal-appell tista tinbena. Jingħad ukoll illi artijiet oħra li jinstabu oltre l-art bil-faċċata fuq Triq Karmni Grima jsegwu ċirkostanzi simili bejn artijiet li jkunu jmissu ma' xulxin f'angolu inqas min karta bum. Għaldaqstant I-Awtorita' tal-Ippjanar issostni li l-proposta odjerna tilhaq l-oġġettivi taliSPED2015 li jimmilitaw favur il-ħarsien tal-kuntest inkluż tal-Objettiv Urban 2.4, l-Objettiv Urban 4 u l-Objettiv Tematiku 8.7. L-Awtorita' żżid tgħid illi s-sitwazjoni tas-sit hija waħda fejn Triq Karmni Grima kif diġa elenkat jinstabu diversi binjet li huma tal-istess metrata bħal dak konċess. Oltre minn hekk il-binjet f'din il-parti tat-triq huma taż-żminijiet ferm riċenti bħalma hija l-bqja taż-żona. Għaldaqstant I-Awtoritá tal-Ippjanar issostni li l-proposta odjerna tilhaq l-oġġettivi taliSPED2015 li jimmilitaw favur il-ħarsien tal-kuntest inkluż tal-Objettiv Urban 2.4.

Illi b'risposta għat-tielet aggravju, I-Awtorita' ssostni illi dak magħdud mill-appellanti ma jieħux fil-konsiderazzjoni illi s-sit biswit għal dak mertu ta' dan l-appell huwa approvat b'sotterrani li għandu l-istess tul. Dan jirriżulta bl-aktar mod ġar mid-deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-PA6564/21 fejn ġie aċċettat l-użu tal-livel sotterrani għat-tul kollu tas-sit. Flanalizi tagħha I-Awtoritá llimitat il-livelli sussegamenti sa massimu ta' 30 metru hekk kif jirriżulta mir-rapport aġġornat tal-case officer. Illi b'rabbta mal-policy P42 I-Awtorita' issostni illi l-pjanti approvati juru tranžizzjoni adekwata mas-sit biswit tant illi s-sulari ta' fuq jinstabu irtirati filwaqt illi ġie preżentat trattament tal-appoġġ. L-approċċ meħud fil-każ odjern huwa simili għal ċirkostanzi oħra fejn btiehi jkunu karta bum' ma binjet oħra. Oltre minn hekk jingħad ukoll illi l-pjanti hekk kif approvati jsegwu t-thassib espress waqt isseduta tal-Kummissjoni tas-27 ta' Settembru 2023 fejn I-Kummissjoni talbet lil perit sabiex jisottometti pjanti ġoddha sabiex jgħola l-appoġġ sabiex tiġi salvagradra ja l-privatezza ta' terzi.

L-Awtorita' tishaq illi r-raba aggravju mhux msejjes fuq il-fatti kollha taċ-ċirkostanzi kollha tas-sit mertu tal-appell. Jirriżulta illi fil-kors tal-applikazzjoni l-applikant issottometta diversi fotomontaġġi illi juru id-differenza bejn issitwazzjoni prezenti u dik wara li tkun għiet implementata il-proposta mertu ta' dan l-appell. Minn dawn l-fotomontaġġi jirriżulta bl-aktar mod ġar mid-permezz tal-proposta mertu ta' dan l-appell appoġġ illi qiegħed jimpatta b'mod negattiv fuq il-madwar, inkluż il-Mithna Ta' Borom, se jiġi eliminat. L-istess fotomontaġġi juru il-proposta mertu ta' dan l-appell ssegwi l-istess prinċipji adottati fil-bini jinsab bisvit is-sit filwaqt illi joħloq tranžizzjoni ferm aħjar minn dik prezenti. Dan ifisser illi il-Kummissjoni ħadet ħsieb illi l-impatt prevalenti jiġi mitigat bl-aħjar mod possibbli filwaqt illi jiġi sostnūt illi bid-deċiżjoni tal-Kummissjoni intlaħaq bilanċ neċċesarju. In oltre żżid tgħid illi l-aggravju tal-appellanti bħal donnu jimplika illi ser jiġi affettwat b'mod dirett bini storiku. Ħarsa lejn l-atti tal-applikazzjoni jirriżulta blaktar mod ġar id-differenza mertu tal-appell jinsab fi blokk ta' bini kompletament differenti minn dak illi fih tinsab il-Mithna Ta' Borom. Minkejja dan l-Awtoritá issostni illi il-prinċipji ta' tranžizzjoni bejn għolijiet u żoni differenti ġew milħuqa permezz tal-applikazzjoni odjerna. L-Awtorita' tirrimaka illi prinċipji simili ġew adottati mit-Tribunal fl-appell PAB184/22JB fl-ismijiet "Joseph Bajada kontra l-Awtorita' tal-Ippjanar" mogħtija nhar is-7 ta' Dicembru, 2023 fejn sar apprezzament bejn binja skedata fi grad wieħed li kienet tinsab ferm aktar viċin tas-sit tal-PAB184/22 minn dak tal-applikazzjoni mertu ta' dan l-appell.

Sussegwentament I-Awtorita' tgħid illi kuntrarjament għal dak allegat mill-appellant, issosstni li l-iżvilupp propost jsegwi l-istratgeġja u l-objettivi tal-iSPED. Fir-rikors tagħhom I-Awtorita' ssostni illi l-appellant bħal donnu qiegħdin jisseperaw l-Pjan Lokali mill-SPED2015 u mid-DC15. Madanakollu kuntrarjament għal dak magħdud mill-appellant dawn huma f'sintonija ma' xulxin. L-Awtoritá tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija mit-Tribunal fl-appell PAB 281/17 fl-ismijiet "Kunsill Lokali Pembroke kontra l-Awtorita' tal-Ippjanar et." mogħtija nhar is-7 ta' Frar 2019. L-Awtoritá issostni li talli pożizzjoni kienet diġa esspressa fil-Pjan Lokali li kien indika s-sit b'għoli aktar minn dak tal-art li tinsab bisvit is-sit odjern li wkoll jista' jiżviluppa sa 11.40 metri. Jibqa' l-fatt li l-appellant qajla jagħtu konsiderazzjoni għal dak li huwa l-intendiment tad-DC 15 b'mod speċjali f'dawk li huma provvedimenti transitorji. L-Awtorita' ssostni li l-proposta odjerna ssegwi dak elenkat permezz Objettiv Tematiku 2.4 tal-iSPED2015 u spjegat fil-guidance G14 u G2 tad-DC15 u dan propju għaliex attenzjoni suffiċjenti nghatat għal kuntest tal-madwar u dan għaliex ilbinja ma tispikkax fuq il-madwar kif inhu prospettat mill-pjan lokali.

Illi b'rabbta mas-sitt u l-aħħar aggravju, I-Awtoritá tal-Ippjanar tishaq illi l-leġislazzjoni, l-istratgeġja, il-pjanijiet, il-policies u il-linja gwida applikabbli għas-sit odjern ġiet segwita flintier tagħha. L-Awtorita' tosseva illi l-allegat ksur tal-Artikolu 72(2) tal-Kap 552 jiffoka biss fuq elementi mir-rekwiżi tiegħu mentri l-intenzjoni tal-istess Artikolu 72(2) tal-Kap 552 hija li l-Bord tal-Ipjannar għandu jqis l-aspetti kollha li jsawru l-istess Artikolu. Għaldaqstant filwaqt illi kull aspett tal-Artikolu 72(2) tal-Kap 552

għandu l-importanza tiegħu, ix-xogħol tal-Awtorita' huwa li jqarreb kemm jista' jkun l-elementi lejn xulxin. L-Awtorită issostni illi fid-deċiżjoni tagħha il-Kummissjoni evalwat dak imressaq quddiemha fid-dawl tal-policies applikabbli għas-sit u hekk kif provdut firRegolament 9 tal-Liġi Sussidjarja 552.13. Dan ifisser illi il-Kummissjoni setgħet tiproċċedi bid-deċiżjoni tagħha ġialadarba il-principji elenkti mis-Sovrantendenza tal-Patrimonju Kulturali kienu qiegħdin jiġu mħarsa. Għaldaqstat jingħad illi bid-deċiżjoni tal-Kummissjoni, ma jfissirx illi il-lamentela tal-appellanti ma ġietx mismugħha, pero din il-lamentela kellha titpoġġa fil-perspettiva wiesa' mitluba mill-Artikolu 72(2) tal-Kap 552 fejn l-Awtorita' hija wkoll mistennija li tħares lejn il-pjan lokali u l-policies applikabbli għas-sit mertu tal-appell.

Illi permezz ta' email datata 16 ta' Frar 2024 giet sottmessa photomontage bhala evidenza mill-appellant.

Illi dan it-Tribunal ha konjizzjoni tal-inkartament tal-applikazzjoni mertu ta' dan l-appell u tas-sottomissjonijiet li saru mill-Partijiet;

Ikkunsidra

L-Ewwel Aggravju

Illi permezz tal-ewwel aggravju, l-appellanti jargumentaw illi s-sit jinsab ġewwa żona maħsuba għal three floors with a 3 course basement pero l-Kummissjoni approvat žvilupp ta' ħames sulari u għaldaqstant l-appellanti jinsistu illi n-numru ta' livelli permessibl kif stipulati bil-Pjan Lokali għandu jiġi osservat. Sussegwentament l-appellanti, jagħmlu referenza għal para. 2.2 tal-Local Plan Interpretation Document fejn isostnu illi la l-policy tal-Pjan Lokali u lanqas l-interpretazzjoni tiegħu ma jistupula illi n-numru ta' sulari permessibl għandu jiġi maqbuz. Oltre dan, l-policy P35 tkompli tesiġi illi; għoli ta' faċċata ta' 10.10 metri b'għoli massimu ta' 13.50 metri ma jistgħax ikollha aktar minn erbgħha livelli l-fuq mill-livell tal-bankina u faċċata ta' 14.10 metri fejn l-għoli massimu huwa ta' 17.50 metri ma jistax ikollhom aktar minn ħames livelli.

It-Tribunal jibda billi jirreferi ghall-pjanti approvati [Dokumenti a fol 215B-D fl-inkartament PA6814/22] fil-permess odjern u jikkonferma illi missezzjoni u l-faċċata jidher illi l-għoli tal-faċċata tal-proposta jikkorispondi għal 12.90 metri u għoli massimu ta' 16.30 metri b'total ta' ħames livelli l-fuq mill-bankina u livelli ieħor sotterrani. It-Tribunal ha konjizzjoni ukoll tal-Mappa 14.3-C u jinnota illi kif qalu fis-sewwa l-appellant, l-għoli permessibl taż-żona huwa ta' three floors with a three course basement. It-Tribunal iqisi illi kif qalet fis-sewwa l-Awtorita' ma' dħul fis-seħħi tal-Linja Gwida DC15 Igħoli stabbilt bil-Pjan Lokali beda jiġi interpretat vis-a-vis l-Anness 2. Din toħroġ čara mill-premabolu tal-policy P35 li jesiġi illi:

A building shall not exceed the permissible height as established in the Local Plans, which shall be interpreted according to Annex 2 of this document. Such height shall be measured from the pavement level along the frontage of the building at the highest street level and will include the provision for any setback floors and services, as well as an obligatory 1-metre parapet wall on the exposed façades at the uppermost roof level (Figure 45). The only vertical structures that may be considered beyond the height limitation will be Wind Turbines (as defined within the Micro Wind Turbines policy), Telephony/Communication Antennae and flagpoles.

The height of the street façade is arrived at by deducting 3.4 metres from the maximum allowable height provided in Annex 2. Within the maximum height limitation, each floor shall have a minimum clear internal height in accordance with Sanitary Law.

Illi minn analizi tat-tabella tal-Anness 2 tal-Linja Gwida DC15, l-għoli ta' three floors with with a three course basement jikkorispondi għat-tieni kolonna tat-tabella fejn l-għoli massimu permessibl huwa ta' 16.30 metri. Min-naha l-ohra l-għoli tal-faċċata huwa ta' 12.90 metri u cioe meta wieħed inaqqs 3.40 metri mill-għoli massimu, intenzjonat għal livell irtrat. Illi minn dan il-lat, t-Tribunal jinnota illi l-proposta hija inqas mill-limitu permessibl tal-iżvilupp.

Nonostante dan, l-aggravju tal-appellant huwa bbażat fuq n-numru ta' livelli illi gew approvati u jinsitu ukoll illi l-provvediment tal-policy P35 ukoll jillimita l-iżvilupp għal dawn n-numru ta' livelli. It-Tribunal jirreferi ghall-policy P35 li tesiġi illi:

Note that in the case of:

- A street façade of 6.4 metres, where the total height is 9.8 metres – no more than three levels above highest pavement level will be allowed.
- A street façade of 10.1 metres, where the total height is 13.5 metres – no more than four levels above highest pavement level will be allowed.

- A street façade of 14.1 metres, where the total height is 17.5 metres – no more than five levels above highest pavement level will be allowed.

L-appellanti jargumentaw illi bil-provvediment tal-policy P35 ma jistgħux jiġu approvati akar minn ħames livelli jekk žvilupp ikollu għoli inqas minn 17.50 metri. It-Tribunal abbażi talpolicy sucitata, jikkonferma u jaqbel mal-appellanti illi fil-fatt l-iżvilupp għandu livell żejjed. Madanakollu, minn konjizzjoni tal-istreetscape [Dokument a fol 215D fl-inkartament PA6814/22] approvata, jidher ampjament ċar illi hemm żewġ žviluppi simili mmeddatament adjaċenti għas-sit odjern (PA6564/21 u PA6986/21), alluwra fil-area of influnce tal-izvilupp skont il-figura 18 tal-Linja Gwida DC15, fejn ġie approvat žvilupp bl-istess għoli u čioe' b'ħames livelli. Illi f'dawn iċ-ċirkostanzi, meta hemm commitments legali adajċenti għas-sit odjern, kif ukoll abbażi tad-dispożizzjoniet tal-Artikolu 72(2) tal-Kap. 552, t-Tribunal iqis illi l-Kummissjoni ma kellie ix-triq oħra ghajr illi tapprova lizvilupp. Għal dawn il-motivi t-Tribunal qed jiċħad l-ewwel aggravju.

It-Tieni, r-Raba, l-ħames u s-Sitt Aggravji

Illi permezz tat-tieni aggravju, l-appellanti jargumentaw illi għalkemm s-sit jinsab immeddatament adjaċenti għaż-żona UCA u l-applikant naqas milli japplika l-provvedimenti tal-policy P6. L-appellanti iżidu jgħidu illi in linea ma' tali provvedimenti kellu ssir żewġ tranżizzjonijiet, waħda matul l-istreetscape u l-oħra mal-porzjoni li jmiss mal-ġnien. Illi b'rabta mas-suepost t-Tribunal jagħmel referenza ukoll għar-raba u l-ħames aggravji fejn lappellanti jinsitu illi s-sit odjern jinsab qrib mitħna skedata fl-Grad1. Jinsitu illi konsegwenza tal-izvilupp odjern, l-proposta sejra tkun ta' impatt fiq l-kuntest u dan l-bini skedat. Iżżej idu jgħidu illi fil-konstultazzjoni tagħihom l-SCH kienu esprimew dan t-thassib pero meta l-applikant isottometta fotomontaġġi dawn ma ġewx ikkonsultati u dana bi ksur tal-Artikolu 72(2) tal-Kap. 552. Illi għaldaqstant l-appellanti jisħqu illi l-proposta hija fi ksur tal-policy UCO7, kif ukoll l-Objettiv Tematiku 8.7 u l-Objettivi Urbana 2.4 u 3.6 tal-iSPED.

Illi fl-ewwel lok t-Tribunal jikkonferma illi s-sit odjern jinsab preciżment adjaċenti għaż-żona UCA, fejn l-appoġġ fuq n-naħha tal-Lvant tas-sit odjern, jinsab imiss ta' erbgħa ġonna ta' erbgħat idjar aċċessibli mnn Triq il-Knisja. In oltre, t-Tribunal jissotolineja illi s-sit odjern kif qalu fis-sewwa l-appellant jinsab fil-viċinanza, ċirka 24 metri l-boġħod minn binja skedata, mgħarufa bhala l-Mithna ta' Borom, illi hija skedata bl-ġħola grad, u čioe' l-Grad1 ta' preservazzjoni. Hawnhekk t-Tribunal jirreferi ghall-policy UCO7 tal-iStructure Plan 1992 li tesīġi li "listed buildings in Urban Conservation Areas will be graded as Grades 1, 2 or 3" u telenka d-definizzjoni ta' kull Grad minn wieħed sa tlieta inkluż il-limitu ta' nterventi li jistgħu iseħħu fuq bini protett skont il-gradi rispettivi. Illi b'rabta mas-suepost t-Tribunal jissotolineja illi iqis illi l-proposta ma tinvolvix b'mod dirett l-binja skedata u konsegwentement m'hux ser isir l-ebda intervent fuq il-binja skedata nnifisha, u għadaqstant dan il-provvediment mhux applikabbli. Nonostante dan, s-sit odjern jaqa ġewwa l-Scheduled Building Setting fejn tapplika ċ-Ċirkulari PA3/20. Tali ġirkulari li tagħti gwida dwar il-valutazzjoni tal-applikazzjonijiet għall-izvilupp fi ħdan l-issettjar ta' binjet u monumenti skedati.

Illi magħdud dan kollu, t-Tribunal jibda billi jirreferi ghall-policy P6 li tesīġi illi:

Transition solutions immediately outside UCA

Specifically, where development is sited immediately adjacent to an UCA, it will not be higher than the height of the predominant buildings located within the stretch of the perimeter block with frontages in the UCA in question (refer to Figure 18 (a)), so as not to visually dominate the streetscape or other spaces within the UCA. If it adjoins a garden in the UCA, it will be of an appropriate height in relation to the garden wall and set back from that wall by a minimum distance of 3 metres. In this manner the height of the new building will reflect its context and be related to the height of the wall, the size of the garden or space, the distance of the building from that garden, and its overall effect on the garden.

Illi b'rabta mas-suepost, t-Tribunal ha konjizzjoni tal-pjanti approvati u jinnota illi fuq talba tal-Awtorita' huwa ppprova joħloq tip ta' transizzjoni, illi jinsab bejn ġonna ta' terzi fiż-żona UCA u blokka apartamenti approvata (PA6564/21) b'ħames livelli, b'għoli ta' 16.30 metri. In fatti porzjon mill-binja illi tmiss maż-żona UCA, sar irtirar ta' tlett metri, hekk kif tesīġi l-policy P6, fit-tielet livell u irtirar ta' cirka 1.90 metri oħra fil-livell sovrastanti. Pero fil-fehma kkunsidrata tiegħi t-Tribunal, abbażi kemm tal-kuntest fejn l-ġħoli predominati huwa ta' żewġ sulari u partikolarmen minħabba l-valur tal-miħna skedata iqis illi din t-tranżizzjoni mhux bizzejjed sabiex tigi rispettata ż-żona, liema argument ġie anke imqajjem waqt lewalwazzjoni tal-applikazzjoni mill-SCH. In sostent ma' dan t-Tribunal jagħmel referenza għal fotomontaġġi [Dokument a fol 182E fl-inkartament PA6814/22] preżentati mill-applikant fl-inkartament, fejn b'mod partikolari photo1 fejn jidher ampjament ċar l-bżonn ta' ta' stepping down iktar idoneju. Fl-istess hin pero, t-Tribunal konxju illi ser issi tranżizzjoni bejn żona predominata b'żewġ

livelli u sit approvat b'ħames livelli, iqis illi din t-tranżizzjoni trid issir mingħajr fragmentazzjoni esagerata mil-lat estetiku tal-faccata u. Dana partikolarment sabiex jiġi protett u mtejjeb l-karattru distint talwirt kulurali sabiex ma jkunx hemm impatt negattiv fuq l-iskyline tal-siti storiċi hekk kif jesigu l-Objettivi tal-iSPED TO. 8.7, UO2.4 u UO3.6.

Illi maghdud dan kollu, fil-fehma kkunsidrata tiegħu t-Tribunal iqis illi l-għoli tas-sit, illi jmiss maž-żona UCA għandu ikun limitat biss għal żewġ sulari b'irtrar speċifik bil-policy P6 u čioe' dak ta' 3.00 metri mill-ġonna. Sussegwentament il-binja għandha tibqa bl-istess konfigurazzjoni sal-livell irtirat fejn l-binja terga tigi irtirata għal darb ohra bl-istess qies talproposta odjerna.

Għal dawn il-motivi t-Tribunal qed jilqa limitatament l-ewwel, r-raba u l-ħames aggravji.

It-Tielet Aggravju

Illi permezz tat-tielet aggravju, l-appellanti jargumetnaw illi abbażi ta-policy P27 l-built footprint ma tistax teċċedi t-30 metru u dan jaapplika ukoll għal livell sotteran. Pero minflok il-Kummissjoni approvat livell sotteran ta' 43 metri u livell terran b'fond ta' 31 metru. Iżidu jgħidu illi commitments fuq ż-żewġ naħha lill jistgħu jiġiustifikaw dan l-eċċess ma jeżistux. L-appellanti permezz ta' dan l-aggravju jirrimka ukoll illi l-iżvilupp approvat ma jirrispettax l-karakteristiċi tradizzjonali tal-UCA u l-kuntest tal-madwar u għaldaqstant bi ksur tal-policy P42.

Illi fl-ewwel lok it-Tribunal jirrileva illi dak illi ġie maghdud mill-appellant b'rabta ma' ksur tal-policy P42 għja għiet trattat fl-aggravju precedenti u għaldaqstant t-Tribunal sejjjer jikkunsidra dak maghdud b'rabbta mal-policy P27. Il-policy P27 tesīġi illi:

In order to safeguard the integrity of existing gardens and backyards that provide a positive contribution to the urban grain of a street, neighbourhood or locality in terms of important green enclaves, the depth of the built footprint as measured from the official building alignment will not be allowed to exceed 30 metres, including any basement floors, unless adjacent existing legal buildings on both sides exceed this limit. In the latter case the depth of built footprint will be allowed until the lesser of the two existing depths (Figure 39a).

If the plot lies between an existing legal building that exceeds the 30m-depth and an adjacent site with no building or with a building of less than 30m, it will only be allowed to extend 30 metres as measured from the official building alignment (Figure 39b).

Lesser depths may be required where the building, in the opinion of the Authority, will otherwise compromise the integrity of the green enclaves and/or gardens. [enfażi miżjud]

Illi fl-ewwel lok, it-Tribunal jirrileva illi l-fond tal-binja kollu jrid ikun konformi mal-limitu ta' tletin (30) metru u ma hemmx eżenzjonijiet għal xi livell partikolari. It-Tribunal minn analiżi tal-pjanti jinnota illi jidher illi kif qalu fis-sewwa l-appellant meta wieħed jagħmel offset tal-allinjament tal-bini b'30 metru, fil-fatt parti mill-binja tinsab l-barra b'distanza ta' ċirka 0.87 metri. Aktar minn hekk, l-livell sotteran gie approvat kważi daqs l-estent kollu tas-sit u čioe ċirka 43 metri b'eċċess ta' ċirka 13 il-metru. L-Awtorita' fir-risposta tagħha għamlet referenza għal permess adjaċenti fejn similarmen għal każ odjern ġie approvat livell sotteran itwal minn tletin metru. Nonostante dan, it-Tribunal iqis illi l-policy tagħmilha ċara illi jekk s-sit jinsab bejn binjet legali eżistenti fejn huwa biss sit wieħed illi jeċċedi dan illimitu l-fond tal-footprint l-footprint tal-proposta ma jistgħax jaċċed l-ż-żiex. Fil-każ odjern, fuq naħha waħda tas-sit hemm permess leġġitmu (PA6564/21) fejn llivell sotteran jeċċedi l-ż-żiex ta' tletin metru pero fuq n-naħha l-oħra hemm erbgħat idjar bil-ġonna li jmissu mal-appoġġ tas-sit odjern. Illi għaldaqstant l-livell sotteran huwa bi ksur tal-provvedimenti tal-policy P27.

It-Tribunal hawnhekk jagħmel referenza għall-insenjament tal-Qorti (Appell Nru. 21/2023) flismijiet "Dorianne Mifsud et. vs. l-Awtorita' tal-Ippjanar" deċiża nhar 12 ta' Lulju 2023 imsemmija mill-appellant fejn l-Qorti sostiet illi:

Il-policy P27 tapplika għal zvilupp gdid jew redevelopment kif inhu dan is-sit. Għalhekk leccezzjoni li t-Tribunal għamel ghall-applikazzjoni korretta tal-policy cioe li l-izvilupp gie kommess b'dik li kienet il-footprint tal-izvilupp li tagħha ser issir redevelopment mhux siewi. It-Tribunal meta jghid li l-parti tas-sit li teċċedi t-30 metru fond li jinsab fil-livelli sotterani u t-terrani li kien già skavat u li fil-livelli terran hu okkupat minn communal pool jikkostitwixxi commitment bhala materja ta' sustanza hu zbaljat peress illi ma jistax ikun hemm commitment meta l-policy P27 tħidlik b'mod car li f'redevelopment il-fond tal-izvilupp ma għandux jaccedi 30 metru.

Illi maghdud dan kollu t-Tribunal qed jilqa limitatament dan l-aggravju, u jordna sabiex jiġu emendati l-pjanti tal-livell sotteran sabiex l-iżvilupp f'dan il-livelli kollu jiġi limitat esklusivament għal fond ta' tletin (30) metru skont il-provvedimenti tal-policy P27. It-Tribunal jinnota ukoll illi konsegwenzjalment

ser ikunu qegħdin jonqsu żewġ garaxxijiet u għaldaqstant għandu jiġi provdut l-provvediment tal-parkeggj favur l-UIF għal żewġ parkeggji oħra.

Decide

Fl-isfond ta' dan kollu t-Tribunal qed jilqa` limitatament dan l-appell, jħassar in-notifika talpermess u jordna lil permit holder sabiex fi żmien tletin (30) ġurnata minn tali deċiżjoni jippreżenta pjanti sabiex jirriflettu is-segwenti:

1. L-ġħoli tas-sit, illi jmiss maž-żona UCA għandu ikun limitat biss għal żewġ livelli b'irtirarta' 3.00 metri fit-tieni livell min-naħha tal-ġonna.

2. Illi l-livelli kollha ikunu limitati esklussivament għal fond ta' tletin (30) metru.

It-Tribunal jordna lis-Segretarju tal-Awtorita' tal-Ippjanar sabiex fi żmien tletin (30) ġurnata mis-sottomissjoni ta' tali pjanti jerġa joħroġ il-permess PA6814/22 skont il-pjanti emendati b'kundizzjonijiet standard.

Ikksidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal mar kontra dak li jrid l-artikolu 31 tal-Kap. 551 meta ordna tibdil fil-pjanti tal-izvilupp fid-deċiżjoni mingħajr mal-appellanti kellhom l-opportunita jagħmlu s-sottomissjoni tagħhom fuq dan it-tibdil jew il-fotomontaggi emendati;

2. It-Tribunal naqas li japplika l-policy P6 fl-intier tagħha. Ghalkemm qies li kelleu jkun hemm irtirar ta' tlett metri mill-ġonna fil-UCA madankollu ma qiesx sew l-impatt ta' zvilupp ta' hames sulari meta l-policy P6 tesigi li fejn l-izvilupp huwa immedjatamente biswit UCA ma għandux ikun oħla mill-gholi predominant fil-'perimeter block' fl-UCA skont figura 18a. F'dan il-kaz l-gholi predominant hu ta' wieħed jew zewg sulari biss.

Dan gie injorat mit-Tribunal;

3. It-Tribunal naqas li jaderixxi ruhu mal-policy P6 tad-DC2015 u konsegwentement naqas li jaderixxi ruhu mal-Oggettiv Urban 3.6 tal-iSPED u 2.4 kif ukoll Oggettiv Tematiku 8.7. skarta wkoll l-opinjoni esperta tas-Sovrintendenza bla motivazzjoni.

L-ewwel aggravju

Hu minnu illi t-Tribunal ordna tibdil fil-pjanti, u dan fl-istess deciżjoni mingħajr mal-appellanti kellhom l-opportunita li jagħmlu s-sottomissjoni dwar it-tibdil. Madankollu, din il-Qorti già affermat li mhux kull tibdil li jsir b'dan il-mod jintlaqat mill-artikolu 31 tal-Kap. 552. F'dan il-kaz it-Tribunal ma biddix materjalment is-sustanza tal-izvilupp billi intlaqghu in parti whud mill-ilmenti tal-istess appellanti bit-tibdil li jirriflettu l-istess ilmenti. Hu minnu illi l-appellantanti xtaqu tibdil akbar jew differenti fl-izvilupp propost izda f'dan il-kaz it-talba għal revoka tad-deciżjoni mingħajr ebda gustifikazzjoni ghall-ilment hlief ma ingħatawx opportunita isemmegħu leħinhom frott it-tibdil xprunat minnhom stess bl-aggravji quddiem it-Tribunal mhux bizzejjed biex il-Qorti

tiggustifika r-revoka tad-decizjoni. F'kull kaz jekk dan it-tibdil wassal ghal xi ksur ta' xi ligi, pjan jew policy ohra, dan jista' jigi indirizzat jekk sar aggravju dwaru fl-appell quddiem il-Qorti

Ghalhekk kif impostat u f'dawn ic-cirkostanzi l-aggravju ma jistax jigi milqugh.

It-tieni aggravju

L-appellant i jilmentaw illi t-Tribunal ma applikax il-policy P6 fl-intier tieghu billi ghalkemm ikkonceda li l-binja inzammet tlett metri boghod mill-gonna fil-UCA ma qies il-parti tal-policy dwar l-gholi tal-izvilupp li ma setax ikun oghla mill-gholi prevalent tal-binjet fil-UCA. Il-Qorti ma taqbilx ma' dan l-aggravju billi l-policy P6 tirrefri ghall-gholi predominant ta' binjet f'UCA f'kazijiet fejn l-izvilupp adjacenti ghazz zona UCA ikun qed isir 'within the stretch of the perimeter block with frontages in the UCA in question'. F'dan il-kaz din il-parti tal-policy ma tapplikax ghax is-sit hu 'adjoining a garden in the UCA' kif tghid il-policy P6 fejn il-policy tghid li l-izvilupp irid ikun ta' gholi relatat mal-hajt tal-gonna u mitfugh lura minnu mill-anqas tlett metri. L-gholi ghalhekk jirrifletti l-kuntest mal-gholi tal-hajt u l-kobor tal-gonna, id-distanza minnhom u l-effett generali fuq il-gonna. Din hi kwistjoni li giet kunsidrata mit-Tribunal u deciza billi sar tibdil fil-pjanti biex dan jigi rifless u in parti ma' dak li minnu kienu qed jilmentaw l-appellant. Din mhix kwistjoni ta' ligi izda wahda teknika ta' ippjanar li din il-Qorti ma għandhiex vires tissindika sakemm ma jkunx qed isir ksur ta' xi ligi, pjan jew policy.

Ghalhekk l-aggravju kif magħmul qed jigi michud.

It-tielet aggravju

Dan l-aggravju ikompli mat-tieni aggravju u hu aktar wiehed ta' apprezzament tekniku tal-izvilupp kunsidrat is-sit storiku li jinsab xi 24 metru boghod u l-gonna fil-UCA li jmissu mal-izvilup. Dan l-apprezzament sar mit-Tribunal u li waslu jilqa' parti mill-ilmenti tal-appellant u għalhekk gia ornat it-tibdil fl-izvilupp li ma jaffettwax il-mertu tal-izvilupp. Jista' jkun li ghall-appellant dan ma kienx bizzejjed madankollu d-diskrezzjoni mogħtija lit-Tribunal fi kwistjonijiet ta' ippjanar u ta' natura teknika ma

ghandhomx jigu mwarrba sakemm ma jkunx qed jigi mxellef pjan, ligi jew policy specifika a rigward.

Ghalhekk dan l-aggravju ma jistax jigi milqugh.

Decide

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell tal-appellant terzi u tikkonferma d-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar 10 ta' Ottubru 2024, bl-ispejjez ghall-appellant.

Mark Chetcuti

Prim Imhallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur